

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง ย่อความตามรูปแบบ  
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง เอกลักษณะหลักภาษาไทย  
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ย่อความตามรูปแบบ  
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเขียนย่อความตามรูปแบบที่ถูกต้องจาก  
เรื่องที่กำหนดให้อ่านต่อไปนี้

### ชีวโกมารภักจ

(ชี - วะ - กะ - โก - มา - ระ - พัด)

ชีวโกมารภักจ เมื่อแรกเกิดถูกนำมาทิ้งไว้ที่กองขยะ พระอภัยราชมหาร  
พระโอรสของพระเจ้าพิมพิสารผู้ครองกรุงราชคฤห์แห่งแคว้นมคธเสด็จผ่านมา  
พบเข้า จึงทรงนำมาชุบเลี้ยง ตั้งชื่อให้ว่าชีวโกมารภักจ ซึ่งแปลว่าบุญรอด คือ  
รอดชีวิตมาได้

เมื่อเจริญวัย ชิวโกมารภักจได้หนีไปเรียนวิชาแพทย์ที่สำนักตักกสิลา ซึ่งเป็นที่เลื่องลือว่าเป็นแหล่งรวมศิลปวิทยาการต่าง ๆ โดยขอทำงานแลกเปลี่ยน  
ความรู้ ด้วยอธยาศัยที่เป็นเด็กอ่อนน้อม ว่านอนสอนง่าย อาจารย์ทศปาโมกษ์  
จึงเมตตา ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้จนหมดสิ้น

ชีวโกมารภักจเรียนวิชาแพทย์สำเร็จใน ๗ ปี ซึ่งตามกำหนดจะต้องใช้  
เวลาเรียนถึง ๑๔ ปี อาจารย์ได้ทดสอบความรู้ โดยมอบตะกร้าใบหนึ่งให้ถือเข้าไป  
ในป่าทั้งสี่ทิศ ทิศละวัน ระยะทางวันละ ๑ โยชน์ และสั่งให้เก็บพืชที่ไม่มี  
สรรพคุณเป็นยาสมุนไพรรักษาโรคกลับมาให้อาจารย์

๔ วันต่อมา ชีวกโกมารภักจก็ได้นำตะกร้าเปล่ากลับมาคืนอาจารย์ และบอกว่าไม่พบพืชที่ไม่มีสรรพคุณเป็นยารักษาโรคแม้แต่ชนิดเดียว พืชทุกชนิดล้วนเป็นยาได้ทั้งสิ้น

ชีวกโกมารภักจเดินทางกลับกรุงราชคฤห์ ระหว่างทางได้ใช้ความรู้ทางการแพทย์รักษาภรรยาเศรษฐีเมืองสาเกตุ ให้หายจากโรคปวดศีรษะได้เงินทองมากมาย และทุกครั้งที่ได้เงินทองจากการรักษาก็จะนำมาถวายพระอภัยราชกุมารที่ทรงชুবเลียงมา พระองค์ไม่ทรงรับ มีแต่ชื่นชมในความกตัญญูรู้คุณ รับสั่งให้เก็บเงินทองนั้นไว้เพื่อใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์

หมอชีวกโกมารภักจ ได้ใช้ความรู้รักษาโรคฝีในท้องถวายพระเจ้าจันทปะชโชติแห่งกรุงอุชเชนี และรักษาโรคริดสีดวงทวารถวายพระเจ้าพิมพิสารแห่งแคว้นมคธ จนพระโลหิตหยุดไหลหายจากความเจ็บปวด จึงได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าพิมพิสารให้เป็นแพทย์หลวง ต่อมาหมอชีวกโกมารภักจได้เป็นแพทย์ประจำพระองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ถวายการรักษาบำบัดโรคหลายครั้ง นอกจากนี้ยังปรุงพระโอสถรักษาบาดแผลที่นิ้วพระบาท ซึ่งเกิดจากสะเก็ดหินที่พระเทวทัตกลิ้งลงมาหวังทำร้าย

หมอชีวกโกมารภักจเป็นแพทย์ที่มีทั้งความรู้และคุณธรรมอย่างยิ่ง ได้รับยกย่องให้เป็นครูของแพทย์ทั้งปวงและเป็นครูแห่งการแพทย์แผนไทยด้วย

ที่มา : หนังสือภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔, กระทรวงศึกษาธิการ.

